

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: BREV TIL: Krieger, Andreas Frederik FRA: Heiberg, Johanne Luise (1863-08-17)

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "BREV TIL: Krieger, Andreas Frederik FRA: Heiberg, Johanne Luise (1863-08-17)", i *Johanne Luise Heiberg og Andreas Frederik Krieger (1. bind)*, Gyldendalske Boghandel Nordisk Forlag, s. 219. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001990098-001-shoot-L0019900980010198.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Johanne Luise Heiberg og Andreas Frederik Krieger (1. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

d. 17. August 1863.

... Saa Bjørnsøns Længsel efter at bestyre det norske Theater er slaaet fejl? Det Menneske lader jo ret til at have Lykken med sig, saa længe det varer, thi han vil nok vedblive som Myggen at flagre om Lyset, indtil han ligger der med forbrændte Vinger. Nu er altsaa Theatret deroppe virkelig norsk. Nu kommer det an paa, om man har sagt sig selv, at paa et norsk Theater maa der i Særdeleshed spilles norske Stykker, thi ellers bliver dog Theatret fremdeles et dansk Theater, spillet paa Norsk. Men skulde et Theater grundlægges med norske Arbeider, da er det vist s. 220 næppe i Christiania, der ligger os for nær i aandeligt Slægtskab, at denne Begyndelse vil lykkes. Bjørnsøn maa drage til Bergen og der grundlægge et National-Theater med sine og andre Nordmænds Arbeider. Christiania er for moderne, for æsthetisk udviklet til at kunne indlade sig paa denne Begyndelse. ...

Samme Dags Aften.

... Og nu, min kjære Ven, Tak for at De aabent besvarede mit Spørgsmaal om Indtrykket af Heibergs og mine Breve. Jeg har oftere tænkt, at jeg vist burde tilintetgjøre disse Breve, thi den, som læser dem, faaer, med Bette, let et galt Indtryk af vort Forhold. De skriver, at De med Forundring, Bekymring fik det Indtryk, at jeg ikke dengang endnu følte mig tryk ligeover for Heiberg. Ja, see det var netop dette, jeg vilde vide, om man ved at læse disse Breve fik dette Indtryk af vort Forhold. Sagen er, at der netop for første Gang i disse Aar var kommet Noget, som havde stillet sig imellem os, der tilveiebragte en Misklang en kort Tid i vort Samliv, en Misklang, som virkelig gjorde mig mistænksom, paa en borneert Maade mistænksom; denne Mistænksomhed, eengang vakt, havde ondt ved at ophøre. Tilfældet, Skjæbnen, Tilfældighederne tog haardt paa mig i hine Aar, og jeg har lidt Smerter i disse Aar, som i Grunden aldrig senere ere forvundne, uagtet jeg dengang og nu maa indrømme, at Aarsagen til disse Smerter ikke havde den Betydning, som jeg lagde i dem. Mere vil jeg ikke i dette Brev udtale om denne Sag, men en halv Fortrolighed duer ikke, og det er derfor min Agt at udtale mig for Dem herom klart og tydeligt ved Ledighed, men ikke mundtligt, men skriftligt og det af to Grunde. For det Første fordi, idet man nedskriver, hvad man har at meddele, kommer der dog mere Orden i Beretningen, og for det Andet, da er der en vis Forlegenhed, en Sky, for Ansigt til Ansigt at tale om vore inderste Anliggender selv for en Ven som Dem. Jeg kunde strax meddele Dem skriftligt, hvad jeg har at sige i denne Sag, men en saadan Meddelelse maa jeg levere i Deres egen Haand og ikke sende den over Havet med Posten, hvor det dog var muligt, at den kunde falde i Andres Hænder end i den Eenestes, som har Lov at læse den. Det var dristigt af mig at s. 221 lade Dem læse disse Breve, men har jeg nu gjort dette, bør De ikke vildledes ved dem, men modtage Nøglen for ret at kunne forstaa dem og ved at forstaa dem forstaa saavel Heiberg som mig. ...

Velkommen hjem min kjære Ven!

Af Frygt for, at De har givet alle Deres Penge ud paa Reisen og maaske ikke engang har til den Drosche, der skal befordre Dem ud i Rosenvænget, sender jeg Dem lidt af min Gjæld til Dem.

De ventes med Glæde i Rosenvænget

af Deres hengivne  
Veninde.

Visselig havde det været Synd, om De i Dag, da jeg med saa venlige Tanker har tænkt paa Dem, havde sendt mig Skjænd. Jeg synes, at jeg er roligere i Dag, end jeg har været i lang Tid ved atter at vide min Beskytter indenfor Kjøbenhavns Mure. Tro ikke, at jeg meener ved at sende Dem nogle af de Penge, jeg skylder Dem, at jeg hermed troer at kunne afbetale min Gjæld til Dem, nei, den lader sig ikke afbetale med Penge. De skulde havt disse for længe siden, og derfor sendte jeg dem.

At De er mig velkommen i Morgen, paa hvad Tid De ønsker, veed De. Jeg synes, at der er saa meget, jeg har at sige Dem.

Veed De, hvad jeg læser i disse Dage? Wilhelm Meister. Efter mange, mange Aars Pause læser jeg atter denne Bog, og jeg kan ikke sige Dem, hvor det rører mig at forny det Indtryk, jeg i min grønne Ungdom fik heraf. Hvor latterligt at sige om denne Goethe, at han ingen Følelse, intet Hjerte har. Hvor mageløst er dog Wilhelms Smerte skildret, efter at han maa opgive Mariane. Hvor en Menneske-Sjæl dog er stærk, hvilke Lidelser kan den ikke bære, forinden den hele Bygning styrter sammen. Jeg gav engang Frøken Hirsch denne Bog at læse, vis paa, at den paa Alle, der læste den første Gang, maatte gjøre et mægtigt Indtryk; da jeg nu spurgte hende, hvad hun syntes om Bogen, svarede hun til min Forundring, at det vist ikke var en Bog s. 222 for unge Mennesker. Hun gjorde mig i første Øieblik ganske confus ved denne Bemærkning, thi hun var jo ikke et ungt Menneske. Siden har jeg tænkt, at i Grunden havde hun Ret, thi det gaaer med dette Digterværk som med Betragtningen af et Portræt; for at vide, om det ligner, maa man kjende noget til Originalen. Rigtignok havde jeg en stor Nydelse af denne Bog, da jeg var 14 Aar, dog Gud bedre det, Verden havde alt den Gang, om end som i en Taage, viist sig for mig paa meer end een Maade.

Farvel! I Aften fortsætter jeg Læsningen og glæder mig til Besøget i Morgen.

Heiberg, Johanne Luise, *Johanne Luise Heiberg og Andreas Frederik Krieger (1. bind)*,

d. 24. August 1863.